

Oogstmachine gezocht

Michiel Doude van Troostwijk zoekt een oogstmachine waarmee hij in één werkgang wilgentenen kan afzagen, versnipperen en opvangen. Bestaande machines zijn te zwaar en te lomp voor de drassige bodem van buitenplaats Hofstede Sterreschans in Nieuwersluis. Wie heeft het antwoord?

Wie niet beter weet, zou denken dat hij op een Engels landgoed is gedropt. Maar we zijn op Hofstede Sterreschans, een buitenplaats nabij Nieuwersluis dat ligt ingeklemd tussen de Vecht, het Amsterdam Rijnkanaal en Fort Nieuwersluis. Buitenplaats Hofstede Sterreschans is sinds 1815 in de familie en inmiddels bijna 20 jaar eigendom van de vader van Michiel Doude van Troostwijk, de beheerder van de buiten-

plaats. Sinds 1995 loopt een restauratieprogramma om 80 jaar verwaarlozing van het park weg te werken. De buitenplaats bestaat uit een landschapspark van 10 hectare en een boerderij met 12 hectare weiland. De huidige exploitatie is zwaar verlieslatend, erkent Doude van Troostwijk. Door het onderhoud vergaand te mechaniseren met compacte machines zijn de onderhoudskosten de laatste jaren al flink gedrukt. Maar

Op een kleine groenstrook wil Michiel Doude van Troostwijk binnenkort de geschiktheid van enkele exemplaren per soort uitproberen.

Michiel Doude van Troostwijk heeft zelf wel een grof idee over hoe de oogstmachine eruit zou moeten zien.

ook de opbrengsten zullen omhoog moeten. “Op een nette manier geld verdienen voor instandhouding is de meest duurzame oplossing”, zegt Doude van Troostwijk. Daarvoor hebben vader en zoon inmiddels een aantal plannen ontwikkeld. “Denk aan combinaties van zorg met groenopleiding, bedrijfstrainingen en wonen. Ik zou graag weer wat reuring terugbrengen op Hofstede Sterreschans, zonder dat het een kermis wordt.”

Locale kringlopen

De (nieuwe) bebouwing zou natuurlijk met aardgas kunnen worden verwarmd. Maar Doude van Troostwijk is gecharmeerd van lokale kringlopen en het verhogen van natuurwaarden. “Ik wil de haalbaarheid onderzoeken om de gebouwen met snippers van wilgen te verwarmen die ik hier op het park wil telen. Dan ben je niet afhankelijk van aardgas. Bovendien zou de wilgenaanplant ook het rioolwater kunnen zuiveren. Dat heeft als bijkomend voordeel dat de oogstbare wilgenproductie tot een factor anderhalf kan stijgen. Doude van Troostwijk wil de wilgen onder meer aan weerszijden van (nieuwe) lanen van het park aanplanten. De in Zweden geselecteerde groene wilgensoorten, waarbij de knot net boven het maaiveld ontstaat, geven de hoogste opbrengst en lijken het geschiktst voor dit doel.

Wel zal Doude van Troostwijk nog moeten onderzoeken of de investeringen in een verwarmingsinstallatie en het bijbehorende distributienet verantwoord zijn. Niet alleen de installatie is prijzig, maar ook geïsoleerde leidingen van de installatie naar de gebouwen zijn duur.

De teelt van wilgen zou daarentegen geen problemen hoeven op te leveren. Op een kleine groenstrook aan de rand van de buitenplaats wil hij een groeiproef doen met slechts enkele exemplaren van verschillende soorten. Hij overweegt uiteindelijk te kiezen voor een veelgebruikt plantsysteem met dubbele plantrijen, waarbij telkens twee rijen op een afstand van 50 cm worden geplant met daartussen een onbeteelde strook van 150 cm. Hij denkt de wilgen eens in de twee tot drie jaar te oogsten als de takken circa 6 cm dik zijn.

Het plantsysteem moet een mechanische oogst mogelijk maken. Maar juist de oogst is Doude van Troostwijks grootste zorg. Want hoe oogst en versnipper je wilgentakken, zonder handwerk? Natuurlijk, in Duitsland en Zweden rijden zelfrijdende hakselaars rond met speciale messenkooien en een vermogen van een paar honderd pk die wel raad weten met wilgentenen. Maar dat is geen oplossing voor de kleinschalige aanplant zoals Doude van Troostwijk die in gedachten heeft. “Ik denk dat een machine met een gewicht van 5 ton hier de max is.” Doude van Troostwijk heeft zelf wel een grof idee over hoe zijn ideale oogstcombinatie eruit zou moeten zien en heeft daarover ook al wat oriënterende gesprekken met leveranciers gevoerd. “De basis is een trekker met fronthef, of nog beter, een kleine kniktrekker met vier evengrote wielen en een vermogen van tussen de 50 en 100 pk.”

Voor het afzagen van de wilgentenen denkt Doude van Troostwijk aan een hydraulisch aangedreven cirkelzaagblad dat wordt gebruikt om houtwallen en windsingels te

snoeien. Bij hem zou de heggencirkelzaag als los werktuig horizontaal onder de invoertrog van een versnipperaar geplaatst kunnen worden. Hij hoopt dat de versnipperaar zelf de takken naar binnen trekt, eventueel aangevuld met extra invoerrollen op de zaagbladen. De versnipperaar zou de snippers ten slotte over de trekker in een kleine kieper of opvangbak moeten blazen. Doude van Troostwijk: “Er is ons een kant-en-klare oogstkop bekend, maar daar is de maximale dikte van 3 tot 4 cm de beperkende factor.”

Plantages

Bij een modulair concept kunnen de versnipperaar en de cirkelzaagbladen ook nog voor andere onderhoudswerkzaamheden worden ingezet, waardoor de investering sneller aantrekkelijk wordt. Een loonwerker zou de oogstmachine op verschillende kleine plantages in de directe omgeving kunnen inzetten, aldus Doude van Troostwijk. “Er zijn in Nederland alleen al 600 buitenplaatsen en daarnaast talloze braakliggende terreinen waar dit prima zou kunnen.” ■

Ideeën zijn welkom

Machinbouwers of leveranciers die goede tips of ideeën hebben voor een oogstmachine voor Doude van Troostwijk, kunnen hun ideeën mailen naar redactie@tuinparktechniek.nl. Dan sturen wij uw suggesties door naar Michiel Doude van Troostwijk.